

שנוטלים היקף כעיוול ומניחים על פי יריעה העשויה מזבן הסוס, כן
גם כאן משערים על ידי שנוטלים את המקום שבו נמצאים נקבים אלו
ומניחים אותם על פי הקנה. וזהו הסימן שבידך, ששאלת ניקבה כנפה
מזהו (בעוף), והשיבוך שמשערים בו כמעשה הנפה.
הגמרא מביאה את דינם של חיתוכים שונים בגררת. מבררת
הגמרא: נַחְתְּתָהּ הגררת בְּדִלְתָהּ, שהיינו שנחתכה הימנה חתיכה
אולם לא נתלשה, שהחתיכה מחוברת לגררת מן הצד ועומדת בה
כדלת העומדת בפתח ומחוברת לו בצידה, (ראה אזור ג) מהו
שיעורה להטריף. מבאר: הגמרא: אָמַר רַב נַחְתָּן, שיעורה להטריף
הוא אם יש בחיתוכה בְּדִי שְׁיַכְנִים אִיסָר לְרַחֲבוּ.
מבררת הגמרא: נְסָדְקָה הגררת לאורכה, האם נטרפת בכך. אָמַר
רַב, אָפִילוּ הסדק ארוך ביותר, וְלֹא נִשְׁתַּיֵּיר בָּהּ (ובגררת) שלא
נסדקה אַלּא חוּלְיָא אַחַת לְמַעְלָה וְחוּלְיָא אַחַת לְמַטָּה, בְּשָׂרָה.
חוליא היא שלש טבעות. ונמצא שאם נסדקה כל הגררת ונתורו בה
שלש טבעות למעלה ושלש טבעות למטה שלא נסדקה, כשרה.
הגמרא מביאה דעה חולקת בענין דין נסדקה. אומרת הגמרא:
אָמְרוּהּ להלכה זו שאמר רב, קָמְיָה (לפניו) דְּרַבִּי יוֹחָנָן, אָמַר רבי
יוחנן, מָה חוּלְיָא וּמָה חוּלְיָא דְקָאָמַר (שאמר) רב, כאומר מה דין
אותן חוליות שאמר ולמה לכס חוליות אלו, שאין הדין תלוי בהן
כלל. אִלּא אִמָּא (כך אומר), שזוהו השיעור, שאִפִּילוּ לֹא נִשְׁתַּיֵּיר
בָּהּ שֵׁלַש נְסָדְקָה אִלּא מִשְׁהוּ לְמַעְלָה וּמִשְׁהוּ לְמַטָּה, גם כן בְּשָׂרָה,
ואין צורך שתשתיייר חוליא שלימה בכל צד. אָמְרוּהּ להלכה זו
שאמר רבי יוחנן, שגם אם נותר משהו בכל צד כשרה, קָמְיָה (לפניו)
דְּרַבִּי יוֹחָנָן מְשַׁמֵּיָה (בשמו) דְּרַבִּי יוֹחָנָן הָכִי - שכך גם אמר רבי
יונתן, שהדבר תלוי במשהו בלבד, אָמַר לְהוּ (להם), לאלו שאמרו
לו (את) בהתפעלות, וכי יִדְעִין חַבְרַיִן בְּבִלְלָא לְפָרוּשֵׁי בִי הָאִי מְעָמָא
- יודעים הם חברינו הבבליים לפרש כן כפי שאמרתי, שאין צורך
שתשאר חוליא שלימה שלא נסדקה, ודי שישאר משהו מכל צד.
הגמרא דנה עד היכן הוא מקום שחיטה בגררת: תָּנַן (שנה) רַבִּי
חִיָּיא בַר יוֹסֵף ברייתא קָמְיָה (לפניו) דְּרַבִּי יוֹחָנָן, כָּל הַצְּוֹאֵר כּוּלּוּ
בְּשָׂרָה לַשְּׁחִיטָה, שבכל מקום שבו יכול לשוחטה, מְטַפְעַת הַגְּדוּלָּה
שבצידיה האחד של הקנה לכיוון ראש הבהמה, עַד כַּנְפֵי (אונות)
הַרְיָאָה הַתְּחִתוֹנָה.
הגמרא מפרשת למה הכוונה בכנפי ריאה התחתונה: אָמַר רַבָּא,
כוונת הברייתא בכנפי ריאה התחתונה לכןפי הריאה התחתונה
כאשר תולה הטבח את הבהמה ורגליה האחריות למעלה, שאז
הריאה למעלה והקנה משתלשל ממנה כלפי למטה, שְׁחִיָּיא ריאה
עֲלוֹנוֹתָה כאשר אוחזים בקנה ואז הריאה התלויה בה משתלשלת
כלפי מטה. כלומר, שסוף מקום שחיטה בקנה בצד שהריאה בו, הוא
עד כנגד תחילת אונות הריאה, אף שהקנה ממשיך ביניהן עד שהוא
מתחבר לריאה. שלא תאמר שמה שאמרת הברייתא תחתונה/
היינו כאשר אוחזים בקנה והריאה כלפי מטה, שאז תפרש כוונתה
שמקום שחיטה הוא עד אחרי הריאה (ראה אזור ה) ומה שאמרת
כן, לפי שְׁחִיָּיא אָמַר שמקום שחיטה הוא כָּל שְׁפּוֹשְׁמָת צְוֹאֲרָה
וְרוּעָה במרעה, וזה הצואר הכשר לשחיטה ולא יותר, אולם חלק
הקנה שבין אונות הריאה שאף כאשר היא רועה אינו יוצא מביניהן,
חלק זה אינו כשר לשחיטה, וּבְלָבָד שֵׁלַח תָּנְסָם (שלא תוכרח)
לפשוט צוארה על ידי שמשכו אדם, שחלק הריאה שיוצא מבין
אונות הריאה כאשר אדם מושך את צוארה, ולא על ידי שמתחת
את צוארה בעצמה, אינו כשר לשחיטה.
הגמרא מביאה ספק בענין זה: בְּעֵי (נסתפק) רַב חִנְיָא וְאִיתֵימָא
(ויש שאמרו את הספק בשמו של) רַב חֲנַיְיָה, אִנְסָה (הכריזה)
עַצְמָהּ לפשוט צוארה מאד בשל שחיטה, מָהוּ הַדִּין בּוּהָ, האם חלק
הקנה שיצא על ידי כך מבין כנגד כנפי ריאה, כשר לשחיטה. מסיקה
הגמרא: תִּיקוּ - תעמוד בעיא זו בספק, שלא נפשטה.
הגמרא מביאה דברים נוספים בזה: יְתִיב (ישבו) רַבִּי יוֹחָנָן וְרַבִּי
שִׁמְעוֹן בֶּן לִקְיִשׁ, נִפְקֵי מִלְּתָא מְבַיְיְתָהּ - יצא דבר מביניהם, אָנֹכֶם
את הבהמה בְּסִימָנִים, שמשכם בכח, וְשִׁחַטְתֶּם בְּמִקּוֹם זֶה שהיה קודם

אֶתְיַיְקְרִי הוּא דְמֵתִיקְרוּ בִי - מתכבדים הם בי במה שאני סועד
אצלם, והנאתם היא ואינה נחשבת מתנה.
הגמרא שבה לדרך בדיני פסוקת הגררת: אָמַר רַב יְהוֹדָה אָמַר רַב,
נִיקְבָהּ הגררת בהיקפה בנקבים דקים בְּנֹקְבֵי הַנֶּפֶשׁ, מְצַטְרְפִים
הנקבים לשיעור רַוְבָּא (רוב), שאם יש בכל חיתוכי הנקבים יחד
שיעור של רוב היקף הגררת, טריפה. כלומר, טרפות פסוקת
הגררת' ששינו במשנה (מב), שהבהמה נעשית טריפה כאשר
נחתכה רובה, כאמור לעיל (מד), אינה רק כאשר נחתכה בחיתוך
אחד, אלא גם בצירוף כמה וכמה חיתוכים.
הגמרא דנה בדברי רב: מָתִיב (ומקשהו) רַב יְרֵמִיָה, שנינו באהלות
(פ"ב מ"א) אודות גולגולת של מת שהיא מטמאת באוהל, שאם ניקבה
וחסר ממנה, אינה מטמאת, ונאמר שם מהו שיעור החסרון, בית
שמאי אומרים כמלוא מקדח, ובית הלל אומרים כדי שינטל מן החי
וימות, וביארו בגמרא (בכורות לה) ששיעור נקב 'כדי שינטל מן החי
וימות' הוא כמלוא מקדח של רופאים, ובאה הברייתא לפרש דין
נקבים שאינם עגולים כמקדח, וּבְגוּלְגוּלָּתָּהּ שֵׁישׁ בָּהּ נִקְבַּ אַחַד אַרוֹךְ,
או אִפִּילוּ יֵשׁ בָּהּ נְקָבִים תְּרַבֵּה וּדְמֵ קוּטִינִים, מְצַטְרְפִים לְמִלָּא מְקַדְתָּ,
שבנקב הארוך משערים אילו שטחו היה בעיוול, אם היה בו מלוא
מקדח, ובנקבים הקטנים משערים אם שטחם איש ככולם יחד
שיעור מלא מקדח. אִמָּא (מוכח) דִּפְרִין דְשִׁיעוּרָהּ של גולגולת
שחסרה הוא כמִלָּא מְקַדְתָּ, על כן גם נקבים רבים לְמִלָּא מְקַדְתָּ
מְצַטְרְפִין, ואין נוטנים להם שיעור אחד, הָכִי נָמוּ - כך היה ראוי
להיות גם כאן, דִּפְרִין דְשִׁיעוּרָהּ של נקב בגררת הוא בְּכִאִיסָר,
כאמור במשנה להלן (נד), ראוי היה שהנקבים לְכִאִיסָר מְצַטְרְפִין,
כאילו נקב אחד הם, שאם יש ככולם יחד שיעור איסר תטרף בכך,
אף שאין בהם שיעור היקף רוב הגררת, ודיאך תלה רב את דינם
בשיעור רוב בלבד.
דוחה הגמרא: אִישׁ שֵׁימֵיְתִיבָהּ (נשמט לו) לרב ירמיה, הָא - דברים
אלו דְאָמַר רַבִּי חֲלַבּוֹ אָמַר רַב חַמָּא בַר גּוּרְיָא אָמַר רַב, נְקָבִים
בגררת שֵׁישׁ בָּהֶן חֲסֵרוֹן, מְצַטְרְפִין לְכִאִיסָר, שאם יש בשטח כולם
יחד, אילו היו נקב אחד גדול, שיעור שטח איסר, טריפה, וְשִׁאִין בָּהֶן
חֲסֵרוֹן, אלא הם חיתוכים בלבד, מְצַטְרְפִין לְרַוְבָּא, שאם יש בכל
החיתוכים יחד, אילו היה חיתוך אחד ארוך, שיעור היקף רוב
הגררת, טריפה. רב שאמר ניקבה כנפה מצטרפים לרובא, דיבר
בנקבים שאין בהם חסרון, ועל כן שיערם ברוב בלבד.
דברים נוספים בענין נקבים בגררת: אָמַר רַבָּה בַר בַּר חֲנִיָּה אָמַר רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, נִיקְבָהּ (נחתכה) הִמָּנָה (מן הגררת) רְצוּעָה,
מְצַטְרְפָת לְכִאִיסָר, שאם עטח החסרון שבגררת, כאשר נעגלנו
יהיה כשטח איסר, טריפה.
בְּעֵא מַיְיָה (שאל הימנו) רַבִּי יְצַחְקֵי בַר נַחֲמַנִי מְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי,
נִיקְבָהּ הגררת בְּנֶפֶשׁ, מָהוּ דִינָהּ, האם נטרפת בכך או לא. אָמַר לֵיהּ
(לו), הָרִי אָמַרְנָה, נְקָבִים בגררת שֵׁישׁ בָּהֶן חֲסֵרוֹן, מְצַטְרְפִין
לְכִאִיסָר, וְשִׁאִין בָּהֶן חֲסֵרוֹן, מְצַטְרְפִין לְרַוְבָּא, וכפי שנתבאר לעיל.
הגמרא מבאר את דין נקבים בגררת של עוף. מבררת הגמרא:
ניקבה הגררת נקבים קטנים בְּעוֹפָא (בעוף), שמרוב קוטנו אין לומר
שיעור הנקבים כאיסר, מֵאִי - מהו השיעור להטריף בהם. מבאר
הגמרא: אָמַר רַבִּי יְצַחְקֵי בַר נַחֲמַנִי, לְרִידֵי מַפְרָשָׂא לִי מַיְיָה דְרַבִּי
אַלְעָזָר - שמעתי את פירוש הדברים מרבי אלעזר, שמסר לי את
השיעור בזה, מְקַפְלֵוּ למקום זה שבו הנקבים, וּמַנִּיחוּ עַל פִּי הַקְּנָה,
ועושה כן על ידי שחותך למטה מהנקבים וּבְצִידֵיהֶם עד שיוכל לקפל
ולהניח על פי הקנה, ובודק, אִם שטח זה שבו הנקבים, כולל גם מה
שביניהם, חוּפָּה (עוטף, כלומר סותם) אֵת רֹבַח פתחו של הַקְּנָה,
מִרְפָּה, ואף שבנקבים לברם אין שיעור אֵת, ובצטרף גם השטח
שביניהם לשיעור זה, ובאופן שהם סמוכים זה לזה כנקבי הנפה. וְאִם
לָאוּ, שאינו חופה את רוב פי הקנה, בְּשָׂרָה.
הגמרא מביאה סימן לשיעור זה: אָמַר רַב פַּפָּא, וְסִמָּנֵיהּ - וסימן זה
יהיה בידך שלא תשכח ותאמר שהשיעור הוא כשיעור הנאמר
בהמה שהוא על ידי צירוף לכאיסר או לרוב, נְפִיאָ - כעשיית הנפה,

המשך ביאור למס' חולין ליום רביעי עמ' א

22 הגמרא מלמדת איזהו הקרום התחתון: אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחֲמָנִי,
 23 וְסִימְנִיף לִידַע אֵיזְהוּ הַקְרוּם הַתַּחְתּוֹן, דּוּמָה הוּא הַקְרוּם הַתַּחְתּוֹן
 24 לַחֲתִייתָא דְמִתְנַה בֵּיה מוֹתָא – שֶׁק שְׁמוּנַח בּוּ הַמוּחַ. אָמַר רַבָּה בַּר
 25 בַּר הֵנָּה, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי, לְפִי שֶׁהַקְרוּם דַּק מֵאוּד וְאֵינוֹ נִיכַר
 26 כֹּל כֵּךְ וְנִרְאָה כְּמוּחַ עֲצָמוֹ, עַל כֵּן סִימְנַךְ הוּא שְׁבִנְגָדוֹ [–קְרוּם דּוּמָה
 27 לְקְרוּם זֶה] הַנִּמְצָא בְּבִיצִים שֶׁל זָכָר, הוּא נִיכָר לְכֹל, שֶׁגַם לֵהֶם שְׁנֵי
 28 קְרוּמִים [מִלְבַּד הַעוֹר הַחִיצוֹן שֶׁהוּא הַכִּיס], וְהָאֶחָד חִיצוֹנִי וְהָאֶחָד
 29 פְּנִימִי שֶׁבוּ מוֹנַחוֹת הַבִּיצִים, וּמִמֶּנּוּ תוּכַל לְלַמּוֹד אֶת צוּרְתּוֹ שֶׁל הַקְרוּם
 30 הַתַּחְתּוֹן שְׁבוּחַ.
 31 הַגְּמָרָא דְנָה עַד הֵיכֵן הוּא הַמוּחַ: אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן פִּזִּי, אָמַר רַבִּי
 32 יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי מְשׁוּם בַּר קַפְרָא, מוֹחַ עַד הֵיכֵן הוּא, שֶׁאִם יֵשׁ בּוֹ נֶקֶב
 33 תִּטְרַף בִּכְךָ, הַכֹּלל בּוֹזֵה הוּא שְׂכָל מַה שְׂכַפְקִירָה [–בְּתוֹךְ עֵצִים
 34 הַגּוֹלְגוֹלְתַּי], שְׁעָדִיין הוּא בַּפְּנִים וְאֵינוֹ מוֹחֲצָה לֵה, גְּדוֹן כְּמוֹת, וְנִטְרַפַּת
 35 כֹּאשֶׁר נִיכָב בְּנֶקֶב כֹּל דְהוּ, וְאֵילוֹ מַה שֶׁתְּחִיל לְמִשְׁוֹף [–לְהַמְשִׁיךְ]
 36 מִתּוֹךְ הַקְּדִירָה אֶל מִחוּץ לְקְדִירָה, וְהוּא חוֹט הַשְּׁדֵרָה הַמְּמַשִּׁיךְ אֶת
 37 הַמוּחַ, גְּדוֹן כְּחוֹט הַשְּׁדֵרָה וְנִטְרַפַּת רַק אִם נִפְסַק רוּבוֹ, וְנֶקֶב אֵינוֹ
 38 מִטְרִיף בּוֹ כֹּלל.
 39 הַגְּמָרָא מִבְּאֵרֵת הֵיכֵן תְּחִילְתּוֹ שֶׁל הַחוֹט. מִבְּרַרְת הַגְּמָרָא: וְמֵהֵיכֵן
 40 מִתְּחִיל חוֹט הַשְּׁדֵרָה לִיְמִשְׁוֹף מִן הַקְּדִירָה לְכִיוּן הַחוּץ. אֹמֶרֶת
 41 הַגְּמָרָא: אָמַר רַבִּי יִצְחָק בַּר נַחֲמָנִי, לְדִידִי מִיְפְרָשָׁא לִי מִינֵיהּ
 42 [–נִתְפַּרֵשׁ לִי מִמֶּנּוּ] דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי אֶת שִׁיעוֹר הַדְּבַר, שְׂכַמִּין שְׁנֵי

1 לְכֵן בֵּין כַּנְפֵי רִיאָה, פְּסוּלָהּ. וְדִין נוֹסֵף אִמְרוּ, נִיכָב הַקְּנֶה לְמִטָּה מִן
 2 הַחֲזוּה, הוּא הַמְקוּם שֶׁאֵינוֹ רְאוּי לְשַׁחִיטָה, גְּדוֹן כְּרִיאָה, שֶׁנֶּקֶב מִשְׁהוּ
 3 מִטְרִיף בְּמִקוּם זֶה, כְּפִי שֶׁהוּא מִטְרִיף בְּרִיאָה, שֶׁאֵילוֹ נִיכָב לְמַעֲלָה
 4 מִמְקוּם זֶה, אֵינוֹ מִטְרִיף אֲלֵא כֹּאשֶׁר נִפְסַקָה הַגְּרַגְרַת בְּרוּבָה, כֹּאמֹר
 5 לְעִיל.
 6 הַגְּמָרָא מִבִּיאָה בְּרִייתָא בְּעִנֵּין חוּזָה הַבְּהֵמָה: תִּנּוּ רַבִּנָּן בְּבִרְיֵיתָא,
 7 אֵיזְהוּ חֲזוּה הַנִּיתֵן לְכַהֲנִים מִקְרֵבֵן שְׁלָמִים, זֶה הַחֶלֶק בְּבַהֲמָה הַרְּוֹאָה
 8 אֶת הַקְּרָקַע כֹּאשֶׁר הִיא עוֹמֶדֶת עַל רַגְלֶיהָ, שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְשִׁבּוֹר מִן
 9 הַצִּלְעוֹת בְּגוּבָה שְׁבַצְדֵּדִים, אֲלֵא נוֹתֵן לוֹ אֶת הַשּׁוּמֵן הַתַּחְתּוֹן כְּפִי
 10 שֶׁהוּא נִפְרַד מִהַסְּחוּס שְׁבִרְאֵשִׁי הַצִּלְעוֹת. וְשִׁיעוֹר אֹרֶךְ הַחוּזָה הוּא,
 11 לְמִטָּה בְּבַהֲמָה [כֹּאשֶׁר הִיא תְלוּיָה וְרַגְלֶיהָ לְמַעֲלָה] עַד הַצְּוֹאָר,
 12 לְמַעֲלָה עַד הַכְּרָם. וְחוֹתֵךְ שְׁתֵּי צִלְעוֹת מְשִׁתֵּי דְפָּנֹת [–צִידֵי
 13 הַבְּהֵמָה] אֵילֶךְ וְאֵילֶךְ [–דוֹפֵן זוֹ וְדוֹפֵן זוֹ], צִלַּע מִכָּאן וְצִלַּע מִכָּאן,
 14 וּמִצְרָפֵן לַחוּזָה. וְזֶהוּ הַחֲזוּה הַנִּיתֵן לְכַהֲנִים מִהַקְּרֵבֵת קְרֵבֵן שְׁלָמִים.
 15 שְׁנֵינוּ בְּמִשְׁנֵה בְּדַבְרִים הַמְּטְרִיפִים אֶת הַבְּהֵמָה, נִיכָב קְרוּם שְׂל מוֹחַ.
 16 הַגְּמָרָא מִבִּיאָה מַחְלוּקַת בְּאִיזָה קְרוּם מְדוּבֵר: רַב וְשְׁמוּאֵל דְּאָמְרֵי
 17 תְּנִינֵיהּ [–שֶׁאִמְרוּ שְׁנֵיהֶם], שֶׁהַכוּוְנָה לְקַרְמָא עֵילָאָה – הַקְרוּם
 18 הַעֲלִיּוֹן הַמְּחוּבֵר לְעֵצִים הַגּוֹלְגוֹלְתַּי מִבְּפָנִים, שֶׁאִם נִיכָב קְרוּם זֶה,
 19 נִטְרַפַּת, וְאֵף עַל גַּב דְּלֵא אֵינְקִיב תִּתְנָאָה – שֶׁלֹּא נִיכָב הַקְרוּם הַתַּחְתּוֹן
 20 הַדְּבוּק בְּמוּחַ עֲצָמוֹ. וְאָמְרֵי לָהּ – יֵשׁ שֶׁאִמְרוּ דְּעָה אַחֲרַת, שֶׁאֵינָה
 21 נִטְרַפַּת עַד דְּאֵינְקִיב תִּתְנָאָה – עַד שֶׁנִּיכָב גַּם הַקְרוּם הַתַּחְתּוֹן.

המשך ביאור למס' חולין ליום רביעי עמ' ב

26 הָיָה קָא בְּעֵי לְמִיּוֹל לְבֵי הוּזְאִי - חפץ ללכת לחוזאי. קודם הליכתו
 27 חפץ לידע איה הוא מקום בין הפרשות. אָתָא (בא) רב דימי בר יצחק
 28 לְקַמְיָה (לפניו) דְּרַבִּי יְהוּדָה, אָמַר לִיה לרב יהודה, לִיתְהוּ לִי מָר -
 29 יראה לי אדוני בֵּין הַפְּרָשׁוֹת שמשם ואילך אין פסיקת החוט מטריפה,
 30 הֵיכָא (היכן) הוא. אָמַר לִיה רב יהודה לרב דימי בר יצחק, זֵיל
 31 אֵייתִי לִי גְדִי וְאֶחְוֵי לָךְ - לך והבא גדי, ואראך. אֵייתִי לִיה - הביא
 32 לו רבה בר יצחק גְּדִי שְׁמִינָה שחוט ומופשט. לפי שלא היתה לו
 33 שהות להתעכב עד שיקרע את בשר הגדי, חפץ רב דימי בר יצחק
 34 שיראנו את בין הפרשות מבחוץ. אָמַר לִיה רב יהודה, באופן זה
 35 שאיננו קורעים את בשרו, לא תוכל לראות את בין הפרשות, לפי
 36 שמפני שומנו בְּלִיעָה טָפִי וְלֹא יָדִיעַ - בלוע החוט בגוף הרבה, ואי
 37 אפשר באופן זה לצמצם ולומר לך את גבולותיו במדוייק. אֵייתִי לִיה
 38 - שוב הביא לו גדי בְּחוּשׁ, וסבר שבו יוכל להראותו את בין הפרשות
 39 עקב כחישותו. אָמַר לִיה רב יהודה, אף כאן לא תוכל לראות את בין
 40 הפרשות במדוייק, לפי שבְּלִיעָה טָפִי - בולטות הן, עצמותיו, ביותר,
 41 וְלֹא יָדִיעַ - ואין ידוע החוט, לפי שהבוקא דאטמא דוחק את הבשר
 42 ואת מוח החוט המתפצל מעליו, עד שנעשה דק ואינו ניכר. כאשר
 43 ראה רב יהודה שלא מסתייע בידו להראות לרב דימי את מקום בין
 44 הפרשות, אָמַר לִיה, תָא אֲנִימְךָ גְּמָרָא - הבה ואלמדך מה שקיבלתי
 45 מרבותי, הֵכִי אָמַר שְׁמוּאֵל, כל מקום שיפסק החוט מן הצואר וְעַד
 46 'בין הפרשות' הַאֲחָת (הראשון), טְרַפְתָּהּ. ואם נפסק החוט ב'בין
 47 הפרשות' הַשְּׁלִישִׁית, בְּשֶׁרָהּ. ואילו אם נפסק ב'בין הפרשות' הַשְּׁנִיָּה,
 48 אֵינִי יוֹדֵעַ אם הוא מכלל הטריפה, או מכלל הכשירה, והדבר בספק.
 49 הגמרא מביאה מספר ספיקות בדינו של שמואל: בְּעֵי (נסתפק) רַב
 50 הוּנָא בְּרִיה דְּרַב יְהוֹשֻׁעַ,

1 שחולי הוא זה שמכבידו, או שאינה נטרפת בכך אלא אם אינו יכול
 2 לעמוד מפני שנימוח בלבד.
 3 מסיקה הגמרא: הֵיכֵן - תעמוד בעיא זו בספק, שלא נפשטה.
 4 דין נוסף: בֵּי רַב אָמַרִי - בבית מדרשו של רב אמרו, אם נְתַמְסָמַם
 5 פְּסוּל, ואילו אם נְתַמְזָמַז - נתרקן מקצת המוח מאליו, בְּשֶׁר.
 6 הגמרא דנה בדין זה: מִיתִיבֵי - הקשו על כך בני הישיבה מברייתא,
 7 רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר, בְּהִמָּה שְׁנַתְמָזְמַז מוּחָהּ, טְרַפְתָּהּ. והרי
 8 זה שלא כדברי בֵּי רַב שאמרו שכשירה. דוחה הגמרא: הֵהִיא -
 9 המבואר שם בברייתא שנתמזמוז כשר, 'נְתַמְסָמַם' אֵייתָמַר (נאמר)
 10 ולא 'נתמזמוז', וכך אמר רבי שמעון בן אלעזר 'בהמה שנתמסמס
 11 מוחה טריפה', ואם נתמזמוז אינה נטרפת, וכדברי בֵּי רַב.
 12 הגמרא דנה האם אכן אינה נטרפת בנתמזמוז מוחה. מקשה הגמרא:
 13 אֵינִי - האם נכון הדבר שאם נתמזמוז מוחה אינה נטרפת, וְהָא
 14 (והלא) לִוֵּי הָיָה יְתִיב בֵּי מְסוּתָא - היה יושב במרחץ, תְּוִיָּא לְהָהוּא
 15 גְּבַרְא דְמַטְרִייה לְרִישִׁיה - ראה את אותו אדם שהיה שם שהכה והטיח
 16 ראשו בכותל, אָמַר לִי מתוך דאגתו לאיש, אוי לו שְׁנַתְמָזְמַז מוּחָיה
 17 דְדִין (מוחו של זה). לָאו דְלֹא תִנִּי - האם אין כוונת דבריו שאיש זה
 18 לא יחיה, ומוכח שנטרפת אם נתמזמוז מוחה. דוחה הגמרא: אָמַר
 19 אַבְבִּי, לֹא זו כוונתו, אלא שבא לומר שכיון שנתמזמוז מוחו יש ללמוד
 20 שְׁאִינוּ מוֹלִיד, ולעולם אינה נטרפת.
 21 הגמרא מבארת היכן סופו של חוט השדרה. מבררת הגמרא: עַד
 22 הֵיכֵן הוא חוּט הַשְּׁדָרָה שאם יפסק תהיה טריפה. אָמַר רַב יְהוּדָה,
 23 אָמַר שְׁמוּאֵל, עַד בֵּין הַפְּרָשׁוֹת, שאם נפסק עד שם, טריפה, ואילו
 24 מכאן ואילך פחתה חשיבותו של החוט, ואם נפסק שם, כשירה.
 25 הגמרא מביאה מעשים אודות בחינת מקום זה: רַב דִּימִי בַר יִצְחָק